

Berekening en correctie indicatoren leerresultaten

Normering resultaten

1. Het onderbouwrendement

Berekening van de indicator

Het onderbouwrendement wordt berekend door van elke leerling het verschil te nemen tussen de verwachte onderwijspositie op basis van het basisschooladvies, en de bereikte positie in het derde jaar. Daarbij wordt meegerekend of de leerling is blijven zitten en geldt als regel dat één jaar zittenblijven gelijk staat aan daling van één schoolsoort van de vijf onderscheiden schoolsoorten vmbo-basis, vmbo-kader, vmbo-gemengde of theoretische leerweg, havo en vwo. Aan elke schoolsoort wordt een scorepositie toegekend, die met gelijke afstanden omhoog loopt van vmbo-basis tot en met vwo.

Correctie onderbouwrendement

Indien de leerling is geïndiceerd voor leerwegondersteuning geldt dat indien de leerling gemiddeld een kwartaar langer dan twee jaar over de onderbouw doet, een vergelijkbare prestatie is verricht aan de situatie waarin de leerling zonder indicatie voor leerwegondersteuning er twee jaar over doet.

Normering score onderbouwrendement

De op basis van deze uitgangspunten berekende score wordt met andere scholen vergeleken in de volgende scholengroepen:

- Categoriele vestiging voor vwo;
- Vestiging voor Havo/vwo gecombineerd;
- Categoriele vestiging voor vmbo-(g)t (gemengde en theoretische leerweg);
- Vestiging voor Vmbo-(g)t/havo gecombineerd, categoriele vestiging voor havo en vestiging voor vmbo-(g)t, havo en vwo gecombineerd;
- Vestiging voor vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-basis en -kader gecombineerd;
- Vestiging met alle soorten voor vmbo-breed (basis, kader en g(t)) en vmbo-breed-havo gecombineerd;
- Vestigingen met een aanbod van vmbo-basis tot en met vwo gecombineerd.

Binnen de scholengroep worden percentielscores berekend en vindt de normering plaats met een relatieve norm. Hierbij worden de volgende scores toegekend:

- Percentiel 1–10: score 1
- Percentiel 10–25: score 2
- Percentiel 25–75: score 3
- Percentiel 75–90: score 4
- Percentiel 90–100: score 5

De scores 1 en 2 gelden als onvoldoende.

2. Het bovenbouwrendement

Berekening van de indicator

Bij de indicator bovenbouwrendement gaat het om het aantal leerlingen dat onvertraagd vanaf het derde jaar zonder af te stromen het diploma haalt.

Op basis van de in-, door- en uitstroomgegevens wordt per leerjaar het percentage leerlingen berekend dat aan het eind van het schooljaar is bevorderd. Daarbij wordt een leerling aangemerkt als te zijn bevorderd, indien deze aan het eind van het schooljaar is overgegaan naar het volgende leerjaar van dezelfde of een hogere opleiding. Voorts is op basis van de examengegevens ook het percentage geslaagde leerlingen berekend. In het vmbo zijn dus twee percentages berekend, namelijk het percentage bevorderd van leerjaar drie naar leerjaar vier en het percentage geslaagd. In het havo is één percentage meer berekend, namelijk het percentage bevorderd van leerjaar vier naar leerjaar vijf en in het vwo komt daar het percentage bevorderd van leerjaar vijf naar leerjaar zes bij. Deze percentages zijn per schoolsoort gemiddeld en vervolgens is dit gemiddelde percentage net zo vaak met zichzelf vermenigvuldigd als er overgangen zijn, dus bij vmbo twee

keer, bij havo drie keer en bij vwo vier keer. Dit neutraliseert toevallige uitschieters in de bevorderingspercentages bij de berekening van het bovenbouwrendement.

Correctie bovenbouwrendement

De indicator wordt gecorrigeerd voor het percentage lwoo-leerlingen (voor de leerwegen in het vmbo), het percentage leerlingen dat in leerjaar 3 is ingestroomd vanuit een andere school en het percentage leerlingen uit armoedeprobleemcumulatiegebied (apcg). Op basis van deze gegevens is door middel van een regressievergelijking berekend wat van de betreffende afdeling verwacht mag worden en is het verschil tussen de verwachting en de werkelijke waarde bepaald. Dit verschil is de score die dient als schatting van het bovenbouwrendement.

Normering score bovenbouwrendement

De scores worden gerangschikt en er worden percentielscores bepaald. De normering vindt plaats met een relatieve norm. Hierbij gelden de volgende scores:

- Percentiel 1–10: score 1
- Percentiel 10–25: score 2
- Percentiel 25–75: score 3
- Percentiel 75–90: score 4
- Percentiel 90–100: score 5

De scores 1 en 2 gelden als onvoldoende.

3. Het gemiddeld centraal examencijfer alle vakken

Berekening van de indicator

Van de betreffende schoolafdeling wordt het gemiddelde centraal examencijfer van alle algemeen vormende vakken over alle leerlingen berekend.

Correctie centraal examencijfer alle vakken

De indicator wordt gecorrigeerd voor het percentage lwoo-leerlingen (voor de leerwegen in het vmbo), het percentage leerlingen dat in leerjaar 3 is ingestroomd vanuit een andere school en het percentage leerlingen uit armoedeprobleemcumulatiegebied (apcg). Op basis van deze gegevens is door middel van een regressievergelijking berekend wat van de betreffende afdeling verwacht mag worden en is het verschil tussen de verwachting en de werkelijke waarde bepaald. Dit is de uiteindelijke score waar de normering op wordt toegepast.

Normering score centraal examencijfer alle vakken

De scores worden gerangschikt en er worden percentielscores bepaald. De normering vindt plaats met een relatieve norm. Hierbij gelden de volgende scores:

- Percentiel 1–10: score 1
- Percentiel 10–25: score 2
- Percentiel 25–75: score 3
- Percentiel 75–90: score 4
- Percentiel 90–100: score 5

De scores 1 en 2 gelden als onvoldoende.

4. Het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen

Berekening van de indicator

Van de betreffende schoolafdeling wordt – gesommeerd over alle leerlingen en alle vakken waarvan een schoolexamen en een centraal examen is – de gemiddelde verschillscore berekend. Dit wordt gedaan voor de drie meest recente jaren waarvoor gegevens beschikbaar zijn.

Bij het bepalen van het gemiddelde over drie jaar wordt gewogen voor het aantal en de spreiding van de scores van elk van de afzonderlijke jaren. Hoe groter het aantal en hoe kleiner de spreiding, des te zwaarder weegt de score mee bij het bepalen van het gemiddelde.

Correctie verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen

Geen

Normering verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen

Voor deze indicator geldt een absolute normering. Een afdeling krijgt het oordeel 'groot verschil' als het schoolexamencijfer over drie jaar gemiddeld meer dan een half punt hoger is dan het centraal examencijfer en het oordeel 'zeer groot verschil' als het schoolexamencijfer meer dan één punt hoger is dan het CE-cijfer. Is het verschil kleiner dan een halve punt of scoort het schoolexamen gemiddeld lager dan het centraal examen dan is het oordeel: 'gering verschil'. De oordelen 'groot verschil' en 'zeer groot verschil' worden als onvoldoende beschouwd.

Wijze totstandkoming oordeel leerresultaten

Het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs over de leerresultaten van de school komt op de navolgende wijze tot stand.

Beoordeling onderwijsopbrengsten op basis van de indicatoren gecombineerd

De afzonderlijke jaarlijkse waarderings op de opbrengsten op de opbrengstenkaarten samen met het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen leiden tot een oordeel over de onderwijsopbrengsten voor elke afdeling van een school (vmbo-basis, vmbo-kader, vmbo-gemengd/theoretische leerweg, havo en vwo).

Driejaarsscores op de indicatoren

Als basis voor de oordelen worden de beoordelingen op de indicatoren centraal examen, bovenbouwrendement en onderbouwrendement van de laatste drie jaar plus het laatste oordeel voor het verschil schoolexamen centraal examen genomen.

Bij de drie eerstgenoemde indicatoren wordt een gemiddelde berekend over de drie jaren. Hiertoe worden de scores, die kunnen lopen van 1 tot en met 5, gemiddeld. Voor het berekenen van het gemiddelde is als criterium gesteld dat ten minste van twee van de drie jaren gegevens aanwezig moeten zijn waaronder het meest recente jaar.

Normering: Een oordeel over drie jaren is onvoldoende als het gemiddelde 2,0 of minder is. Voor het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen wordt de berekende score gebruikt, omdat die al is gebaseerd op de gegevens van drie jaren.

Beoordeling per afdeling

Vervolgens wordt het definitieve opbrengstenoordeel van de afdeling (schoolsoort/leerweg) bepaald op basis van de vier driejaarsscores van de indicatoren. De indicator rendement onderbouw' geldt voor de hele vestiging; deze wordt daarom voor elke schoolsoort/leerweg op de vestiging meegenomen in de bepaling van het oordeel.

Normering: een afdeling van een school scoort onvoldoende als meer dan één van de vier indicatoren gemiddeld over drie jaren onvoldoende zijn. Als er ten hoogste één indicator onvoldoende is, scoort de afdeling voldoende.

Voorbeelden van de totstandkoming van een opbrengstenoordeel op basis van de gegevens van drie jaar.

	Opbrengstenkaart					
<i>vmbo_b</i>	2007	2008	2009	gemiddeld	score	
rendement onderbouw	1	2	3	2,0	-	
rendement bovenbouw	2	3	3	2,6	+	
gemiddeld centraal examen alle vakken	2	2	3	2,3	+	
verschil schoolexamen centraal examen	Gering verschil					+
<i>Opbrengstenoordeel vmbo_b</i>						voldoende
<i>vmbo_k</i>	2007	2008	2009	gemiddeld	score	
rendement onderbouw	2	1	1	1,3	-	
rendement bovenbouw	3	2	2	2,3	+	
gemiddeld centraal examen alle vakken	3	3	2	2,6	+	
verschil schoolexamen centraal examen	Gering verschil					+
<i>Opbrengstenoordeel vmbo_k</i>						voldoende
<i>vmbo_gt</i>	2007	2008	2009	gemiddeld	score	
rendement onderbouw	3	4	4	3,6	+	
rendement bovenbouw	3	3	3	3,0	+	
gemiddeld centraal examen alle vakken	2	2	2	2,0	-	
verschil schoolexamen centraal examen	Groot verschil					-
<i>Opbrengstenoordeel vmbo_gt</i>						Onvoldoende
<i>Havo</i>	2007	2008	2009	gemiddeld	score	
rendement onderbouw	3	3	3	3,0	+	
rendement bovenbouw	3	2	2	2,3	+	
gemiddeld centraal examen alle vakken	3	3	3	3,0	+	
verschil schoolexamen centraal examen	gering verschil					+
<i>Opbrengstenoordeel havo</i>						voldoende
<i>Vwo</i>	2007	2008	2009	gemiddeld	score	
rendement onderbouw	4	4	3	3,7	+	
rendement bovenbouw	3	2	1	2,0	-	
gemiddeld centraal examen alle vakken	3	3	3	3,0	+	
verschil schoolexamen centraal examen	groot verschil					-
<i>Opbrengstenoordeel vwo</i>						Onvoldoende

Benodigde gegevens; meting onmogelijk of gegevens incompleet

Aard en aantallen gegevens

Het opbrengstenoordeel is gebaseerd op vier indicatoren waarbij van elk de gemiddelde score over een periode van drie jaar wordt bepaald.

Uitzonderingen hierbij zijn.

- Het oordeel kan ook worden bepaald op basis van drie indicatoren als de ontbrekende indicator het rendement onderbouw is.
- Indien het gemiddelde niet over drie jaar maar wel over twee jaar bepaald kan worden dan moet in ieder geval het laatste jaar aanwezig zijn.

In alle andere gevallen kan het opbrengstenoordeel op deze wijze niet bepaald worden.

Aanvullend onderzoek

In enkele bijzondere situaties zijn er onvoldoende gegevens om de opbrengsten volgens de verschillende opbrengstindicatoren te beoordelen. In dat geval zal aanvullend onderzoek plaats moeten vinden.

Aanvullend onderzoek zal in ieder geval bestaan uit:

- Een analyse van de gegevens over schoolresultaten voor zover ze wel beschikbaar zijn;
- Het verstrekken door de school van nadere gegevens over de resultaten en de doorstroom van de leerlingen;
- Verificatieonderzoek naar de gegevens en beoordeling van de gegevens door de inspecteur.

De school moet bij die gegevens verantwoorden waarom de gegevens voor deze groep leerlingen voldoende zijn. Dat kan gebeuren door te verwijzen naar referentiegegevens voor vergelijkbare leerlinggroepen, het gebruik van genormeerde toetsen of door expertoordelen.

Bij het aanvullend onderzoek gelden verder de gebruikelijke procedures van hoor en wederhoor van het inspectieonderzoek.